

## Lausunnon antaminen Nakkilan kunnalle Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 36  
24/10.02.02/2026

Valmistelija

Kaupunkisuunnittelun johtaja Virola Juha, puh. 0400 134 718,  
kaavoitusarkkitehti Toivanen Mikko, puh. 0400 134 777

Nakkilan kunta on pyytänyt 26.1.2026 Ulvilan kaupungin lausuntoa Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta, jonka kunta on asettanut liiteaineistoinen nähtäville 23.1.–22.2.2026 väliseksi ajaksi kunnanhallituksen päätöksellä 19.1.2026 § 8. Kaavahanke koskee Skarta Energy Pakkalan Sampo Oy:n hanketta aurinkovoimalan rakentamiseksi Nakkilan Pakkalankallioon aivan Ulvilan kaupungin rajalle osoitteeseen Metsästäjäntie 49. Kaava-alue on laajuudeltaan yhteensä n. 63 ha ja käsittää neljä nykyisin metsätaloustalossa olevaa kiinteistöä (531-412-5-71 Kotipelto, 531-410-3-32 Sampsala, 531-412-1-61 Perämetsä ja 531-412-1-134 Laurinhaka). Kaava-alueella on Ulvilan kaupungin kanssa yhteistä rajaa n. 1,3 km. Alue rajautuu pohjoisreunastaan Massin ulkoilualueeseen ja Massinmäen luonnonsuojelualueeseen.

Kaavaluonnoksessa lähes koko kaava-alue on merkitty aurinkosähköenergian tuotantoon ja sähkön varastointiin varatuksi energiahuollon alueeksi (EN/au), jolle ”saa rakentaa aurinkovoimalaa varten tarpeellisia huoltoteitä, teknisiä laitteita ja verkostoja sekä akkuvarastoja”. Määräyksen mukaan ”[a]lueen rakentamisessa on huomioitava sähkölinjoja koskevat etäisyys- ja suojausvaatimukset”, minkä lisäksi ”[a]lueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolella avautuvia näkymiä sekä ehkäisemään mahdollisia heijastusvaikutuksia”. Kaava-alueen pohjoisreunaan on jätetty n. 20 m leveä maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Kyseisen alueen läpi on merkitty kulkemaan ohjeellinen ulkoilureitti, joka yhdistää Massin ulkoilualueen itäisen ulkoilureitistön kaava-alueen itäpuolella kulkevaan Metsästäjäntiehen. Luonnokseen on lisäksi merkitty kolme luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää kalliometsäaluetta (luo-1), joilla ei määräyksen mukaan ”saa suorittaa alueen luontoarvoja heikentäviä toimenpiteitä” sekä kaksi säilytettävää arkeologista kohdetta, joita koskevista suunnitelmista on määräyksen mukaan ”kuultava museoviranomaista”. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä kalliometsäalueista yksi sijaitsee kokonaan kaavaluonnoksen mukaisella EN/au-alueella, yksi osittain EN/au-alueella ja osittain MU-alueella, ja yksi kokonaan MU-alueella. Molemmat säilytettävät arkeologiset kohteet sijaitsevat Ulvilan ja Nakkilan rajalla, ja ovat arkeologisen inventoinnin ja kaavaselostusluonnoksen mukaan vanhoja rajakiviä.

Uvilan kaupunki on lausunut aiemmin (KH 26.1.2026 § 21) nyt kyseessä olevaa aurinkovoimalahanketta koskevasta suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksesta, jonka hanketoimija jätti Nakkilan kunnan rakennusvalvontaan 13.12.2024 ja josta rakennusvalvonta pyysi Ulvilan kaupungin lausuntoa 10.12.2025. Hanketoimija on siis hakenut suunnittelutarveratkaisua hankkeen toteuttamiseksi ja poikkeamista nykyisestä yleiskaavasta ennen kuin hanketta koskeva osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä. Suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemusta koskevan lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin nyt nähtävillä olevan kaavaluonnoksen kanssa identtinen alustava päiväämätön kaavaluonnos. Alustavan kaavaluonnoksen mukaisia MU- tai erityisaluemerkintöjä ei kuitenkaan ollut huomioitu lausuntopyynnön liitteenä toimitetussa asemapiirroksessa.

Nakkilassa on meneillään myös toinen vastaavanlainen hanke (Alight Sampo Oy:n Rajamäen aurinkovoimala), joka on suunniteltu sijoitettavan niin ikään aivan Ulvilan kaupungin rajalle n. 2,5 km linnuntietä itään nyt kyseessä olevasta hankealueesta. Ulvilan kaupunki on antanut lausunnot hankkeeseen liittyvästä suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksesta (KH 2.12.2024 § 287) sekä osayleiskaavan muutosehdotuksesta (KH 27.10.2025 § 294).

Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen 13.3.2013) kaava-alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin". Alue sijoittuu lisäksi Jokilaakso-nimiselle kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle (kk-1) ja aivan itäreunastaan Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke - nimiselle matkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv-2). Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä tämän kaavahankkeen kannalta oleellisena voidaan pitää erityisesti määräystä "[a]lueen arkeologiset kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristöjen tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina" ja matkailun kehittämisvyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä määräystä "[v]yöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen".

Välittömästi kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseva Massin ulkoilualue on osoitettu maakuntakaavassa virkistysalueeksi (V), jota koskevan määräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen". Eteläkulmasta kaava-alue rajautuu maakuntakaavan mukaiseen Leistilänjärven kulttuurimaisema -nimiseen maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöalueeseen (kh2). Tämä kulttuuriympäristöjä koskeva merkintä ei ole enää voimassa, sillä se on korvautunut

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:n maisemallisesti tärkeän alueen merkinnällä.

Maakuntakaavaa täydentäneessä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lainvoimainen 1.7.2019) kaava-alue on merkitty pääosin Leistilänjärven kulttuurimaisema -nimiseksi maisemallisesti tärkeäksi alueeksi. Maisemallisesti tärkeiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä". Vaihemaakuntakaavan aurinkoenergiaa koskevan yleismääräyksen mukaan "[s]uunniteltaessa aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen". Lisäksi "[a]urinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistyksen ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään".

4.11.–5.12.2024 nähtävillä olleen Satakunnan uuden kokonaismaakuntakaavan luonnoksen mukainen maakuntakaavatilanne vastaa nyt kyseessä olevan kaava-alueen osalta likimain nykyistä maakuntakaavatilannetta. Merkintöjä on kuitenkin täydennetty laajentamalla MU-aluemerkintää käsittämään myös Leistilänjärven koillispuolisia metsäalueita, osoittamalla kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseva Massinmäen luonnonsuojelualue suojelualueeksi (SL) sekä osoittamalla ekologinen yhteystarve kaava-alueen pohjoispuolelle MU-alueen läpi. Ekologiseen yhteystarpeeseen liittyvän määräyksen mukaan "[m]aankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää alueen ekologisten yhteyksien sijainti, laajuus ja yhteyden erityispiirteet sekä kehittämistarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen, säilymiseen ja toteutumiseen osana laajempaa viherverkkoa turvaten eliölajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee lisäksi huomioida, että se sisältää useita eri maankäyttömuotoja ja merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouden harjoittamisen sekä puolustusvoimien toiminnan ja sen kehittämisen." Lisäksi maakuntakaavan aurinkoenergiaa koskevaa suunnittelumääräystä on tarkennettu. Uuden määräyksen mukaan "[l]aajoja aurinkoenergian tuotantoalueita ja niihin liittyviä energiavarastoja suunniteltaessa tulee alueet sijoittaa ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja infrastruktuurin läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon olemassa oleva vakituinen ja vapaa-ajan asuminen sekä elinkeinot. Aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittumista metsäalueille, luonnontilaisen kaltaisille soille ja viherrakenteen kannalta merkittäville alueille tulee välttää". Lisäksi "[a]urinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee arvioida eri hankkeiden yhteisvaikutuksia ja huolehtia, että luonnonarvojen, virkistyksen ja kulttuuriympäristön ja maiseman sekä viherverkon vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot

säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesistöihin kohdistuviin vaikutuksiin ja pyrittävä ehkäisemään ja lieventämään niitä”.

Kaava-alueen itäosassa n. 37 ha laajuisella alueella on tällä hetkellä voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava ja osayleiskaavan tarkistus (KV 15.6.2015). Kaava-alueelle jäävä voimassa olevan yleiskaavan osuus on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan määräyksen mukaan ”[a]lueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistikjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa”. Kaava-alueen pohjoisreunassa sijaitseva Pakkalankallion kallioalue on osoitettu arvokkaaksi harjualueeksi tai muuksi geologiseksi muodostumaksi (ge). Merkintää koskevan määräyksen mukaan ”[m]aa-ainesten otto tai muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen on alueella kielletty”.

Kaava-alueen välittömään läheisyyteen ei sijoitu Ulvilan kaupungin yleis- tai asemakaava-alueita. Ulvilan keskustaajaman yleiskaavan (KV 10.10.2005) kaava-alue ulottuu lähimmillään noin 500 metrin päähän lausuttavan kaavahankkeen alueesta. Samalle etäisyydelle sijoittuu myös kyseisen kaavan päivitys Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045, jonka valtuusto hyväksyi 8.12.2025 (101 §). Kaavasta on valitettu hallinto-oikeuteen, eikä se ole vielä voimassa. Molemmissa kaavoissa kunnanrajan rajautuva alue on osoitettu MU-alueeksi (maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Alueella on myös muinaismuistikohteita ja tunnistettuja luontoarvoja (luo-alueet, SL-alue) sekä ohjeellista ulkoilureittiä koskevia merkintöjä.

## LAUSUNTO

Nähtävillä olevan kaavaluonnoksen mukaisen maankäyttöratkaisun myötä välittömästi Massin ulkoilualueen eteläpuolella sijaitseva n. 63 ha laajuinen nykyisin metsätalouskäytössä oleva metsäalue tulisi korvautumaan aidatulla ja kulta suljetulla aurinkovoimala-alueella. Kaavaluonnoksen mukaisen maankäyttöratkaisun voitaisiin siten toteutuessaan katsoa heikentävän merkittävästi Massin ulkoilualueen ja siihen liittyvien ulkoilua palvelevien reittien kehittämisedellytyksiä. Lisäksi aurinkovoimalan läheisyyden ja aurinkovoimala-alueen näkymisen ulkoilureiteiltä sekä voimalaan liittyvistä akku- ja muuntamolaitteista mahdollisesti aiheutuvan melun voitaisiin katsoa heikentävän Massin ulkoilualueen vetovoimaa ulkoilu- ja liikuntapaikkana. Näin ollen Ulvilan kaupunki katsoo, että kaavan vaikutukset Massin ulkoilualueeseen ja sitä kautta myös Ulvilan kaupungin maankäyttöön olisivat etupäässä haitallisia.

Ulvilan kaupunki esittää kaavaratkaisua kehitettäväksi siten, että aurinkovoimalan rakentamisen ulkoilualueelle aiheuttamia haittoja

pystyttäisiin ehkäisemään nyt nähtävillä olevassa luonnoksessa esitettyä paremmin. Luonnoksessa Massin itäisen ulkoilureitin ja EN/au-alueen väliin merkittyä n. 20 m leveää MU-aluetta sekä EN/au-merkintään liittyvää määräystä näkymiä peittävän suojapuuston jättämisestä tai istuttamisesta ei voida pitää ulkoilualueeseen kohdistuvien haittojen ehkäisyn kannalta vielä riittävinä. Massin nykyisten ulkoilureittien ja EN/au-alueiden väliin tulisi kaavassa varata MU- tai muuta suoja-aluetta vähintään sen verran, että alueelle istutettavalla puustolla ja muulla kasvillisuudella on tosiasiaassa mahdollista peittää ulkoilureiteiltä aurinkovoimala-alueelle avautuvat näkymät. MU- tai muun suoja-alueen ja EN/au-alueen välinen raja voisi esim. kaava-alueen pohjoisnurkassa kulkea Pakkalankallion lounaisreunan kohdalla likimain taustakartan lounaisinta 60 m korkeuskäyrää mukaillen, jolloin alueen maastonmuodot peittäisivät näkymiä ulkoilureiteiltä aurinkovoimala-alueelle. Vastaavilla aluevarauksilla tulisi huomioida myös muut lähellä kaava-alueen rajoja sijaitsevat ulkoilureitit. MU- tai muun suoja-alueen määräyksiin tulisi lisätä vaatimus siitä, että alueelle on jätettävä tai tarvittaessa istutettava riittävästi näkymiä peittävää puustoa tai muuta kasvillisuutta. Tällaisella kaavaratkaisulla voitaisiin samalla pienentää aurinkovoimalahankkeesta Massinmäen luonnonsuojelualueelle mahdollisesti koituvia haitallisia reunavaikutuksia ja turvata luonnonsuojelualueen suojeluarvojen säilymistä.

Uvilan kaupungilla ei ole Nakkilan naapurikuntana Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta muuta huomautettavaa.

Toimivalta: Ulvilan kaupungin 1.8.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 22.3 § 7 kohdan mukaan toimivalta toimialaansa ja useaa toimialaa koskevien yhteystyötahojen pyytämien lausuntojen antamisesta on kaupunginhallituksella.

Sovelletut säännökset: Ulvilan kaupungin hallintosääntö 22.3 § 7 kohta.

Oheismateriaaleina kaavaluonnos sekä kaavaselostusluonnos liitteineen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Nakkilan kunnalle selostusosan mukaisen lausunnon Pakkalankallion taajamaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksesta.

Käsittely

Juha Tenho poistui esteellisenä kokoushuoneesta ennen asian käsittelyn alkua kello 19.03 ja oli poissa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan, koska hänen läheisensä omistavat maata hankealueelta. Esteellisyyden peruste hallintolain 28.1 § kohta 3 (intressijäävi).

## Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Juha Virola poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.17.

Juha Tenho saapui takaisin kokoukseen tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.17.